

Br. 237

Franz
Fischer

FOTOGRAMMETRIJA

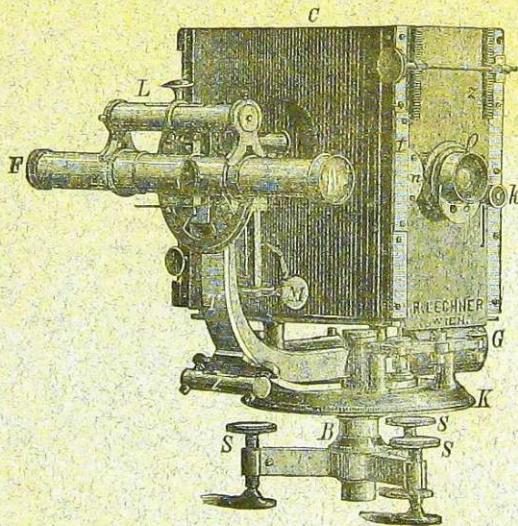
i praktični dio

TAHIMETRIJE.

Napisao

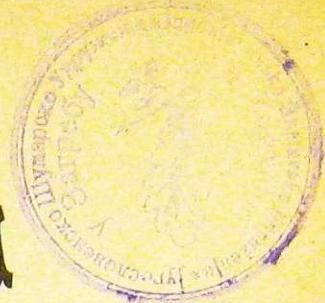
Franjo pl. Kružić

{profesor u kr. gosp. i šumarskom učilištu, eiv. ingénieur.

⇒ Sa 61. slikom. :<

U KRIŽEVCIH
KNJIGOTISKARA G. NEUBERGA.
1897.

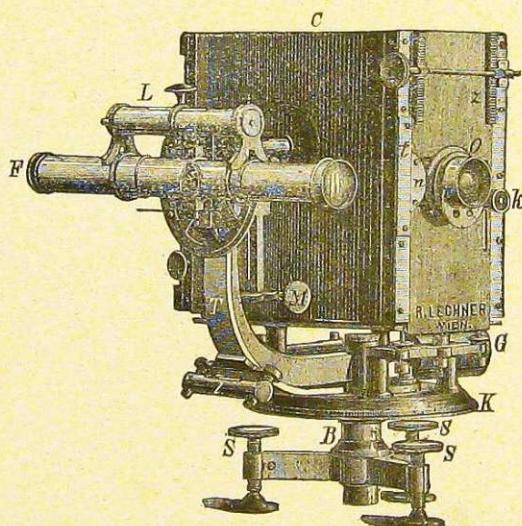
FOTOGRAMMETRIJA

i praktični dio

TAHIMETRIJE.

Napisao

Franjo pl. Kružić
profesor u kr. gosp. i šumarskom učilištu, civ. ingenieur.

→ Sa 61. slikom. <

U KRIŽEVCIH
KNJIGOTISKARA G. NEUBERGA.
1897.

Predgovor.

Za dielomično popunjene naše književnosti na polju inžinirske znanosti izdao sam ovu „Fotogrametriju“ kao plod moga proučavanja o praktičnoj uporabi fotografije u tehničke svrhe.

Stručnjaci drugovi poznavaju ovaj predmet po literaturi francuzkoj, njemačkoj itd. ostali tehnici, naći će u ovoj knjižici zanimivog i praktičnog gradiva.

Uzev u obzir moje bivše slušatelje u kr. gosp. i šumarskom učilištu u Križevcu, koje će ovo djelce zanimati, pridodao sam fotogrametriji u kratko praktičan dio „Tahimetrije.“ Za naše mlade šumare, osobito one koji se bave detaljnijim mapovanjem pronašao sam po vlastitom izkustvu kao najbolju Reichenbachovu metodu, koju sam podrobno opisao; jer uvježbav se u uporabi računala, (Rechenschieber) ova je metoda tihmetriranja najjednostavnija. — Ostale takodjer uvažene metode napomenuo sam u kratko.

Onome koji se za predmet zanima, preporučam slijedeća djela kojima sam se i ja služio.

A. Za fotogrametriju: F. Doležal: Die Anwendung der Photographie in der praktischen Messkunst; Dr. Koppe: Die Photogrammetrie; A. Laussedat: Mémoir sur l'emploi de la Photographie au lever des plans; Franz Schiffner: Die photographische Messkunst; F. Steiner: Die Photogrammetrie im Dienste des Ingenieurs itd.

B. Za tahimetriju: Dr. A. Baule: Lehrbuch der Vermessungskunde; Friedrich Croy: Die Tachymetrie; Jos. Friedrich: Das optische Distanzmessen; Hartner: Geodesie; Anton Schell: Die Tachymetrie; Die Terrain

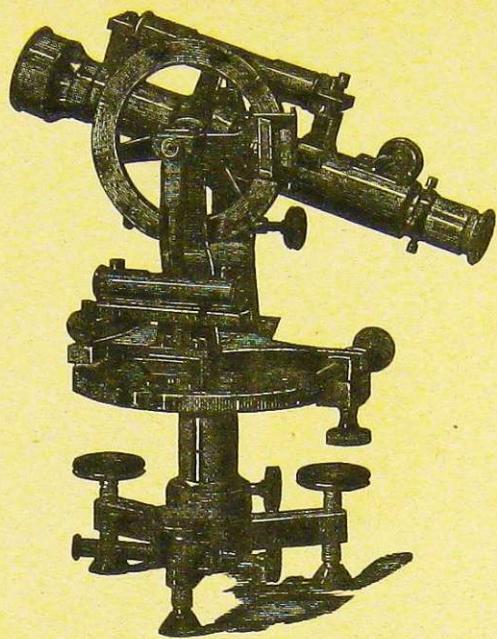
Aufnahme; S. Stampfer-Herr: Anleitung zum Nivelliren, itd. U ovaj dio uvrstio sam nekoliko raznovrstno konstruiranih novijih strojevah sa cienou, za da strukovnjaka osobito šumara u zabitnih mjestih pregledno upoznam sa proizvodi modernih geodetičkih strojevah. Dotične tvrdke, koje su mi većinu clycheah pozajmile napomenuo sam u ovoj knjizi — istim se ovime javno zahvaljujem. —

Preporučujuć ovo djelce blagoj ocjeni, rado primam od gosp. stručnih drugovah svaku uputu, koja smiera na usavršenje ove toli zanimive grane znanosti.

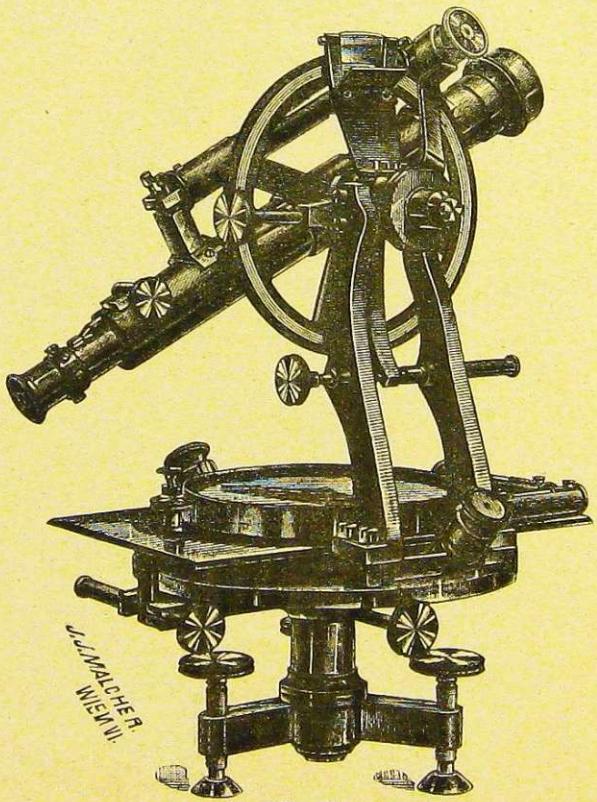
U Križevcih mjeseca listopada 1897.

Fr. pl. Kružić.

Slika 30.

Slika 31.

Sadržaj:

Fotogrametričko mapovanje i nivelovanje.

	Strana
Uvod	1
I. Teoretički dio:	
1. Obćenito	2
2. Konstrukcija tlorisa u obće	3
3. Orientiranje fotografijah	5
4. Opredjelenje perspektivnih konstantah	5
5. Opredjelenje horizonta po pravilih perspektive	6
6. Opredjelenje distancije i očista	6
a). po pravilih perspektive;	
b). konstrukcija po principu projektivnosti;	
c). konstrukcija uporabom Pothenotovog problema i	
projektivnosti.	
d). Problem od 5 točakah:	
e). konstr. horiz. ako su poznate absol. ili relat. visine,	
distancija i fotografička slika dviuh točakah na terenu;	
f). konstr. horiz. distanc. i očista uporabom nitnog križa.	
II. Praktični dio.	
I). Horizontalno mapovanje	12
a). Ravnina slike je vertikalna;	
b). Ravnina slike je kosa prema horizontu;	
II). Vertikalno mapovanje	15
a). Matematično konstruktivna metoda;	
b). Princip za izravno ertanje ortog. projekcije iz dviuh	
fotografijah;	
c). praktičan primjer.	
Točnost fotogram. radnje	21
Prednosti i mane fotograf. mapovanja	24
Fotogrametrički strojevi	25
A. Obični fotogr. strojevi.	
B. Fotogrametri;	
C. Fototeodoliti;	
D. Cilindrograf.	
Fototeodolit po prof. Schellu	30
Uvjeti valjanog fototeodolita; Rectificiranje fototeodolita.	

Tahimetrija.

	Strana
I. Mjerenje horiz. udaljenosti,	
1. Distancometar	33
2. Teorija Reichenbachovog distancmetra	34
a. mjerenje distancije na horizontalnom terenu	
3. Opredjelenje konstantah C i k	35
4. Mjerenje distancije na kosom terenu	36
5. Praktično mjerenje distancije	37
II. Tahimetrijsko nivelovanje.	
1. Nivelovanje na manje strmom tlu	38
2. Nivelovanje na strmom tlu	38
3. Praktično mjerenje visine	39
III. Tahimetrijsko računalo po Werneru	
Uporaba; Točnost koju postignemo mjereći tahimet. distancije i visine.	39
IV. Strojevi za tahimetriranje	42
A. Tachimetri i teodoliti	
B. Teodolit busole.	
C. Obične šumske busole	
D. Motke za tahimetriranje	
Rektificiranje stroja za tahimetriranje	50
Prinjer za tahim. radnje	58
Obrazac skrižaljke za tahim. radnje	58
Konstrukcija razilicah	59
Cjena strojevah	61
Prilog k tahimetriji	I, II i III

Izpravci:

Strana 2 redak 12, čitaj nadsvjetnik.

" 2 " 18. — " struke.

" 14 " 1. " b. Raynina slike jest kosa prama horizontu.

* 19 " 6. " izostavi t. z. pa čitaj: i ostale.